

PROJKETRAPPOR "HÄSTTURISM I SKARABORG"

Projektledare Maria Lundberg

Projektet har genomförts med stöd av:

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Innehåll:

	Sida
Bakgrund	3
Mål	3
Genomförande	4
Resultat	6
Utvecklingsmöjligheter	8
Sammanfattning	9

Studien genomfördes under perioden april 2010 – januari 2011 av Maria Lundberg, på uppdrag av Biosfärområdet Vänerskärgården med Kinnekulle. Arbetet har finansierats genom stöd från Leader Västra Skaraborg och ideella insatser.

Foton: Maria Lundberg, Ewa-Britt Filipsson (sid 1 nederst).

Bakgrund.

Hästturism bedöms ha stor potential på landsbygden. Det finns ca 500 registrerade hästföretagare inom Skaraborg och flera av dessa bedriver sina verksamheter inom Västra Skaraborg. Tittar man på företag som går att söka på den västsvenska turistportalen www.vastsverige.com inom Leader Västra idag så är antalet endast 22 stycken. Tittar man på bokningsbara paketlösningar är siffran 0! Inom kategorin boende i området Leader Västra finns det 83 boende och 75 restauranger. Det finns stort utrymme för att skapa attraktiva paketlösningar tillsammans med fler företag i området. Ett avgörande problem är att ingen organiserad paketering till befintliga målgrupper gjorts, och att det heller inte finns någon gemensam överskådlig portal där det är lätt att boka och få information. Idén bakom detta projekt är att lokalisera befintlig och blivande hästturism, boendeanläggningar, restauranger och andra kringarrangemang som kan bli säljbara paket, samt att genom samverkan och nätverksskapande öka erfarenhetsutbytet, förbättra möjligheterna att komplettera varandra och stärka marknadsanpassningen. Syftet med projektet är också att ta reda på om det i Västra Götalandregionen finns underlag, eller på sikt kan finnas underlag, för att starta en resebyrå som säljer hästturism kombinerat med mat och boende av god kvalitet. Allt för att, i första hand, hästföretagen ska växa och erbjuda nya arbetstillfällen, landsbygden ska leva, hagarna betas så att mångfald och artrikedom gynnas, och skogarna skall njutas av ...

Mål.

- Identifiera befintliga boendeanläggningar, restauranger och hästföretag som kan vara intressanta för hästturism
- Genomföra en marknadsundersökning för att identifiera resurser och framtidsplaner i befintliga och blivande företag som kan knytas till hästturism
- Anordna individuella träffar med respektive verksamhet
- Anordna inspirations- och infoträffar för deltagande verksamheter

Genomförande.

Enkätundersökning

Inledningsvis kartlades vilka företag som finns med intresse för hästturism inom det område projektet avser (Företrädevis Västra Skarborg samt Mariestad). Totalt listades 74 företag. Dessa tillsändes en enkät (se bilaga1) Svarefrekvensen var låg varför kontakt även togs via telefon och genom hembesök i vissa fall. Totalt har 51 företag besvarat enkäten (69%).

Nätverksträffar.

Under arbetets gång har anordnats 4 informations och inspirationsträffar för intresserade företagare. Vid dessa träffar har ca 10 lokala företagare medverkat. Detta har skapat ett lokalt nätverk av hästföretagare kring Kinnekulle, som nu gemensamt tittar på att marknadsföra sig tillsammans.

En studieresa till Jultorp Ranch har genomförts tillsammans med detta nätverk. Jultorp Ranch har flera års erfarenheter av hästturism och räknas som en av de mest framstående i Sverige. Vi fick prova på aktiviteter och fick en inblick i hur man arbetar från start till att bli en godkänd turismanläggning. Vi fick också många goda råd när det gäller marknadsföring.

Slutseminarium.

Torsdagen 20/1 bjöds alla kontaktade entreprenörer och andra intresserade in till ett slutseminarium då resultatet av enkätundersökningen presenterades och diskuterades. Ett 20 tal åhörare, övervägande företag, samlades denna kväll för att lyssna och diskutera kring vidare fortsättning av projektet. Programmet innehöll förutom genomgång av projektet, information om Biosfärområdets möjligheter och en kort information om företagets möjligheter att kostnadsfritt marknadsföra sig, hur man blir synlig och hämtar fler affärer över nätet. Företagsrepresentanter från norra Skaraborg fanns också på plats för ett se om möjlighet fanns att kopiera och överföra kunskaper till deras område, där planeringen finns att starta ett liknande projekt.

Till det efterlängttade kaffet informerade seminarieledaren Ewa-Britt Filipsson från företaget Landsbygdscoach om vikten av, och möjligheten för den lille aktören att minimera sina marknadsföringskostnader, och hur man genom sociala medier kan hämta hem fler affärer till sin verksamhet.

Efter projektgenomgången genomfördes en idéverkstad under vilken flera intressanta idéer och tankegångar som summariskt punktats nedan framfördes.

- Skall man komma vidare behövs coaching och stöd i framförallt det turistiska tänket "Professionell Matchmaker".

- Kompetens för de som jobbar med produkterna är viktigt, t.ex. om man skall erbjuda guider, erbjuda produkter för funktionshindrade eller ingå i Biosfärområdets upplevelseturism.
- Hästföretagaren måste "skolas in" i turismnäringen – att bli en del av industrin
- Infrastruktur och attityd gentemot häst och ryttare måste påverkas
- Förankra arbetet hos kommunerna.
- Miljötänk viktig framgångsfaktor.
- Samarbete och nätverkande ett måste.
- Att nå ut internationellt kräver samverkan och kvalitetssäkrade produkter.
- Nyttja matkoncept och boende för att höja prisnivå.
- Nyttja områdets dragningskraft (Biosfär)

Resultat:

- Få etablerade turistföretagare vill starta egen hästverksamhet.

Det finns många etablerade turismentreprenörer på landsbygden, men få som har kunskap nog eller intresse för att starta hästföretag. Många med dessa kunskaper och förmågor har inte tänkt på turism som en utvecklingsmöjlighet. Genom samverkan mellan dessa kategorier kan förutsättningar att utveckla bra verksamheter finnas. Den här förstudien kan vara en fingervisning om sådana samarbetspartners. Enligt LRF:s kartläggning 2009 finns det en betydande del av lantbruksföretagen som i någon form bedriver hästverksamhet (ca 22%) av dessa uppger sig ungefär hälften i någon form ha turistisk verksamhet. Enligt samma undersökning anser sig många företagare med hästverksamhet ha låga inkomster medan hästföretagare som arbetar med turism har god lönsamhet, vilket kan vara en viktig drivkraft att öka sin turistiska verksamhet.

- Intresse finns för att erbjuda Bed and Box

Både entreprenörer med boende och mat är intresserade av att samarbeta med hästverksamheter men inte sköta eller ha ansvar för hästarna själva. Här kan systemen med s.k. Bed and Box vara ett alternativ där ryttarna själva har ansvar för sina hästar men en säker miljö finns förberedd för hästarna med tillgång till vatten och foder.

- Fler kan tänka sig vara ett stopp på en ridled som byggs i anslutning till markerna runt gården.

Det verkar svårt att hitta en intressent som vill ta på sig ansvaret att skapa och sköta en ridled, men flera är intresserade av att utöka sin verksamhet och hitta "fler ben att stå på". Aktiviteter runt en ridled skulle kunna vara en ny nisch, det kan handla om en etablerad gårdsbutik eller en vacker plats där guidning sker.

- Intresse finns för samarbete med hästföretagare om häst & vagn/bröllopsskjutsar

Ett relativt stort intresse finns från mat och boendeanläggningar för samarbete med entreprenörer som erbjuder häst & vagn eller bröllopsskjutsar. Häst & vagn ska då kunna bokas till "dörren" för utflykt med matsäck och guide. Att ha en etablerad kontakt med kusk som kör bröllop är också attraktivt.

- Tvivel om betalningsvilligheten.

Det förefaller finnas ett utbrett tvivel om hästturisters betalningsvillighet. Många entreprenörer tror inte lönsamheten är tillfredsställande.

- Utbildning/ridläger.

Det finns flera företag som har komplett anläggning med mat och boende och kan erbjuda tränare. Här finns möjligheter att erbjuda utbildning och eller lägerverksamheter.

- Turistresor mellan stuterierna

Det har framförts funderingar om möjligheten att ge intresserade kunder till saluhästar ett mervärde genom att samordna visningar och erbjuda service såsom mat, boende och kringaktiviteter.

Utvecklingsmöjligheter

- Nätverk för utveckling och samverkan

De företag som finns i branschen är ofta små och turism är för de flesta en sidoverksamhet och inte den huvudsakliga inriktningen. För att öka ambitionerna och stärka förutsättningarna, krävs att fler upptäcker möjligheterna och ökar sina ansträngningar att förbättra och anpassa sina produkter efter den efterfrågan som finns. Det nätverk som etablerats av entreprenörer på Kinnekulle har påbörjat ett arbete med att skapa gemensam marknadsföring och ordna inspirationsträffar för att lära av varandra och stimulera idéutveckling. Det har visat sig svårt att engagera företagare inom större geografiska områden. Förhoppningsvis kan likande nätverk skapas i andra delar av området. På längre sikt kanske samverkan mellan dessa etableras för att skapa en större slagkraft nationellt och internationellt.

- Företagsstöd

Intresserade hästföretagare har ofta bristande kunskaper kring marknadens efterfrågan, produktutveckling, marknadsföring samverkan m.m. Det finns därför behov av professionell rådgivning och handfast stöd för att tillvarata utvecklingsidéer och stötta entreprenörer med intresse och vilja att etablera sig i denna bransch.

- Ridleder

Ett intressant uppslag som kan diskuteras inom Kinnekulles nätverk är att undersöka möjligheterna att skapa markerade ridleder. Sådana leder skulle öka områdets attraktionskraft och också vara en bra grund för utveckling av paketupplevelser m.m.

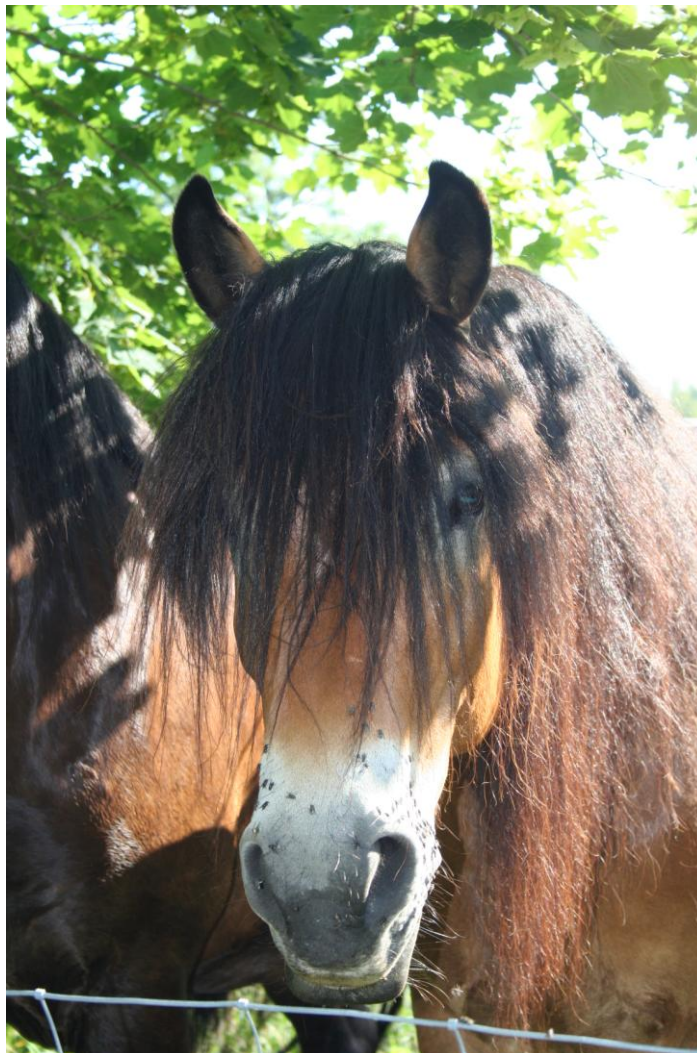
- Häst och vagn

Det förefaller finnas efterfrågan för skjuts med häst och vagn och bröllopskörningar etc. Detta kräver relativt stora investeringar men kanske kan visa sig vara en god företagsidé?

- Information/marknadsföring

En effekt av det nätverk som skapats runt Kinnekulle är att ett antal företagare gått samman för att skapa en gemensam trycksak. Denna beräknas klar i vår och skall användas i marknadsföringen. Att få fram säljbara paket med boende upplevelse, mat är också en viktig utvecklingssträvan för nätverket. För att detta skall möjliggöras krävs att paketen kan säkerställas juridiskt, ekonomiskt och organisatoriskt vilket kommer att undersökas. En samlad och överskådlig information på nätet om hästturismen i området och vad den kan erbjuda vore

önskvärt. En möjlighet som diskuterats är att knyta denna till den portal för ekoturism i biosfärområdet som planeras. I denna bör då hästanknutna turismverksamheter presenteras på ett attraktivt och säljande sätt. Det är också önskvärt att utveckla bostningsmöjligheter online då detta är en viktig grund för ökad försäljning.

Sammanfattning

Hästturism har stor potential i området. Det finns många företag/verksamheter med hästinriktning som skulle ha goda möjligheter att utveckla turistiska produkter endera som bas för sitt företagande, eller som ett komplement till den nuvarande verksamheten. Intresset för ridning och hästar har stadigt ökat de senaste åren varför det bedöms finnas en växande marknad för hästbaserad turistverksamhet av god kvalitet. Resultatet av denna undersökning visar att många företag är omedvetna om turismens möjligheter. Det finns få färdiga produkter som erbjuds på marknaden och samverkan mellan hästentreprenörer

och andra funktioner såsom mat och boende är svag. Ett första steg i att utveckla sektorn är att skapa nätverk av intressenter som tillsammans kan hitta utvecklingsidéer och genom samverkan sinsemellan erbjuda större variation och rikare utbud. Ett sådant samarbete har kommit igång på Kinnekulle där ett 10-tal aktörer bildat ett nätverk och som första steg gemensamt tagit fram informationsmaterial.

Hästturism är en verksamhet som kan ges en tydlig "ekoprofil". Efterfrågan på denna typ av ansvarsfullt turistande har ökat och förväntas fortsätta öka. Genom att redan i uppbyggnadsskedet tydligt profilera ekotänkandet skapas en bra förutsättning och positiv image kring hästturismen i området. Biosfärområdet innebär en bra plattform för en sådan profilering.

